

TAG DEL

Opsummering af Byen for Livets online inddragelsesproces

Introduktion

Forud for oprettelsen af Byen for Livet har der været en inddragelsesproces på platformen TAG DEL. Medborgerskabsorganisationen TAG DEL har hjemmesiden www.tagdel.dk, som fungerer som en interaktiv og åben platform for idégenerering.

I processen har Byen for Livet brugt platformen og oprettet egne 'udfordringer' (som det hedder på tagdel.dk) hvor deltagerne (almindelige borgere, demensramte, pårørende, forskere og plejepersonale) har kunnet gå i dialog. De har både samskabt ideer, delt viden og netværk samt opkvalificeret hinandens bidrag på Byen for Livets egen profil på tagdel.dk. Det har også været muligt for deltagerne at oprette egne 'udfordringer' (som fx vigtige spørgsmål og separate idéforslag), som der ikke var tænkt på fra Byen for Livets sekretariat.

Læseguide

De følgende sider er en opsummering på alt, hvad der er blevet delt under hver af Byen for Livets tre forskellige temaer samt kampagnen "Del din demens - Gode øjeblikke med demens". Opsummeringen er inddelt i følgende afsnit:

- Del din Demens - Gode øjeblikke med demens
- Tema 1: Inddragelse af Pårørende og Omverdenen
- Tema 2: Demens & byggeri
- Tema 3: Metoder & organisering
- Refleksion: Observationer samt fremadrettede anbefalinger

Del din Demens-kampagnen indeholder beskrivelser, som er gennemgående i de øvrige temaer. Derfor kan man læse Del din Demens - Gode øjeblikke med demens som en sammenfatning af de væsentligste pointer, som bliver italesat gennem Byen for Livets inddragelsesproces på tagdel.dk. Efter gennemgangen af Del din demens kommer de tre øvrige kampagner, et refleksionsafsnit med observationer fra processen, samt fremadrettede anbefalinger.

Statistik

Nedenstående er en opsummering af Byen for Livets inddragelsesprocess på tagdel.dk. Det er en opsamling af de idéer, koncepter og den viden, som er blevet delt over de sidste 15 måneder fra august 2015 til november 2016. Byen for Livets profil på TAG DEL har været åben for input fra interesserede i hele Danmark i ovenstående tidsrum og kan stadig findes via dette link: <http://tagdel.dk/profiles/byen-for-livet>

Del din demens - Gode øjeblikke med demens

- 27 delte historier
- + 44 supplerende kommentarer og ideer

Tema 1: Inddragelse af Pårørende og Omverdenen

- 9 oprettede udfordringer
- 65 forslag, kommentarer og ideer

Tema 2: Demens og Byggeri

- 9 oprettede udfordringer
- 183 forslag, kommentar og ideer

Tema 3: Metoder og organisering

- 11 oprettede udfordringer
- 87 forslag, kommentarer og ideer

Indholdsfortegnelse

Introduktion	2
Læseguide.....	2
Statistik	3
Indholdsfortegnelse	5
Del din demens:	
Gode øjeblikke med demens	8
Tema 1:	
Inddragelse af pårørende og omverden	14
Indflydelse på hverdagsliv	14
Fysisk kontakt og tryghed.....	14
Pårørende og sparring.....	15
Frivillighed og samarbejde.....	16
Tema 2:	
Inddragelse af pårørende og omverden	20
Indretning og mangfoldighed	20
Beliggenhed og behov	20
Politiske rammer og byggeri.....	21
Sanser og musik	21
Boligformer og arkitektur	22
Brobygning og vidensdeling	23
Tema 3:	
Metoder og organisering	28
Demokratisk medbestemmelse	28
Faglighed og empati	28
Leg og fantasi.....	28
Kulturel diversitet og god kommunikation	29
Journalføring og medicinering.....	29
Dyr og meningsfuldhed.....	29

**Del din demens:
Gode øjeblikke med demens**

I kampagnen har mennesker med begyndende demens, deres pårørende samt plejepersonale haft mulighed for at dele personlige hverdagshistorier og positive øjeblikke fra et liv med demens.

Del din demens: Gode øjeblikke med demens

I kampagned Gode øjeblikke med demens har følgende temaer været gennemgående:

- Genkendelighed
- Bevægelse
- Natur
- Musik
- Kunst

Genkendelighed er et dominerende tema gennem hele inddragelsesprocessen. De ældres tidligere oplevelser skal inddrages - det være sig universelle oplevelser som de fleste af os har prøvet eller det kan være mere specifikt som at drage elementer af livsbegivenheder ind i de demensramtes hverdag. Det er i disse genkendelige stunder, at lyspunkterne beskrives, og det lader til at være her, mennesker med demens får mulighed for at deltage mest meningsfuldt:

“Det var som om atmosfæren på det kommunale plejehjem vækkede associationer til lærerværelset på hendes gamle skole. Her følte hun sig hjemme og kunne sludre med de andre ”lærere” om løst og fast. Det opmuntrede hende altid de dage, hun kom af sted, hvor omgivelserne vækkede minder og løftede hende helt op til en tid, hvor hun var rask, glad og velfungerende”.

Tomas Engelbrechtsen

Bevægelse bliver ofte fremhævet, både i form af dans og af at motionere. Bevægelse bliver beskrevet som en vej for mennesker med demens til at opnå noget genkendeligt. Bevægelse kan med andre ord være rammen for, at mennesker med demens kan være med:

“For flere år siden var jeg og en af vores kvindelige overlæger på besøg i et demensafsnit på et plejecenter. En beboer skulle demens-udredes. Da vi ankom, sad den ældre mand og hans hustru og ventede. Manden [...] virkede ret beklemmt ved situationen. Der var tændt for radioen [...]. Resolut gik overlægen[...] hen og nejede for manden, gav ham hånden, mens hun kækt spurgte: “Du kan vel stadig svinge en kvinde rundt på et dansegulv?” Så blev der skruet op for lyden, og der blev danset, grinet og smilet, før den egentlige udredningssamtale blev indledt”

Ingrid Keseler

Natur beskrives som endnu en adgang for genkendelse af situationer og derfor inddragelse/deltagelse. Det, at gå en tur og opleve naturen, beskrives gennem en solstrålehistorie som en måde, hvorpå der opstod fokus eller en form for tilstedeværelse i samtalen gennem længere tid, hvilket ellers ikke forekom. Dét, at interagere med den rå natur, bringer lyspunkter til den demensramte. Fx ved at et æble bliver spist direkte fra træet uden først at have været skrællet og snittet i både. Naturen bliver en måde, hvorpå de universelle oplevelser, som mange tidligere har været en del af, kan give mennesker med demens en genkendelig stund, hvor de kan lyse op:

“Her [på arbejdet] har vi en ældre herre, som har demens. Normalt sidder han kun i sin stol og er helt indelukket, eller sidder og sover. Jeg har aldrig kunnet føre en samtale med ham. Vi gik en lille tur på max 15 min, men på de 15 min formåede vi at snakke om alt mellem himmel og jord og han førte samtalen. Da vi kom ind igen, kiggede han mig dybt i øjnene og sagde ‘Det var skønt at få vind i håret’. Han var fuldstændig relevant under hele turen, hvilket jeg aldrig har oplevet før”.

Julie

Musik er i tråd med bevægelse beskrevet som en adgang for personen med demens til at relatere til situationen. Der er en del eksempler, hvor det at synge sange giver lyspunkter og skaber deltagelse, men der beskrives også dét at anvende sange fra sangbøger fra en betydningsfuld livsbegivenhed hos den ældre, som værende anledning til gode stunder:

“Jeg er på besøg hos min mor på hendes plejehjem. Jeg begynder at nynne og synge “Du er min øjsten, en lille dejlig én, er du...”, som jeg ved, hun den seneste tid har genkendt. Mor begynder at synge med, og vi begynder at danse lidt. Førhen (sidste år) var det til The Beatles, hvor det var a’la jive. Mor tager små forsigtige skridt fremad, hun følger mig, som tager samme små skridt bare baglæns. Da vi står midt i stuen, standser vi og bevæger os på stedet lidt fra side til side. Så pludselig begynder mor at twist til siderne, og vi overraskes begge og griner og twister begge to”.

Mia Ebsen

Kunst i form af vægfotos bliver beskrevet som et inspirerende værktøj, som kan bidrage til positive tanker og oplevelser hos plejecenterbeboere. At der er blevet produceret kunst i form af vægfotos specifik til plejecentrene bliver fremhævet positivt, da genkendelige objekter bliver beskrevet som mere betydningsfulde end traditionel, abstrakt kunst. Det at give mennesker med demens en visuel fremstilling af et konkret genkendeligt objekt - i dette eksempel et foto af en hestemule - ses som mere gavnligt end kunst, som er svært at forstå og fortolke:

“Det har nogle steder virkelig været en ‘øjenåbner’ for personalet pludselig at skulle forholde sig til vægfotos som inspirerende værktøjer til positive tanker og oplevelser for beboerne - frem for ‘blot’ at være udsmykning”.

Mogens Greve

Tema 1:
Inddragelse af pårørende og omverden

Til tema 1 stillede vi spørgsmålet: Hvordan sørger vi for at både pårørende, lokalsamfund, erhverv og vidensinstitutioner, spiller bedst muligt sammen i Byen for Livet?

Tema 1:

Inddragelse af pårørende og omverden

Indflydelse på hverdagsliv

“De som bor i byen (red. Byen for Livet) og deres ægtefæller betaler jo for at bo i en lejlighed i byen og må som udgangspunkt derfor være de allermest centrale personer i byen, når der skal træffes beslutninger om, hvordan livet i Byen for Livet skal indrettes”

Vibeke Drevsen Bach

Der er bred enighed om, at beboerne i Byen For Livet skal have indflydelse på deres hverdagsliv. De skal selv have lov at bestemme, hvor meget de ønsker at være sammen med deres familie. Der bør derfor sættes på en stor, langsigtet og vedvarende “famielstrategi” ift. at gøre plads til og understøtte deres indskydelser, behov, ideer og initiativer. Det påpeges, at dette kræver, at man gør en ihærdig indsats for at skabe stærke bånd og gode relationer på tværs af de kommende indbyggere. Der bør sættes på at uddanne de pårørende/frivillige, hvis de har lyst.

“Jo mere trygt man kan gøre det for alle parter (red. beboere & pårørende) desto bedre - så længe det er trygt for begge parter”

Vibeke Drevsen Bach

Fysisk kontakt og tryghed

“(...) derfor bør det være et MUST at man kan komme, bo eller sove sammen med sin kære, hvis man kan overskue det som ægtefælle”

Vibeke Drevsen Bach

Hvis man har demens og samtidig er godt oppe i årene, vil man ofte være i stort underskud af berøring og fysisk kontakt. Elementer, som netop er så uendeligt tryghedsskabende og livgivende for alle mennesker, men i særdeleshed for mennesker med demens. I forlængelse af dette foreslås det at arbejde aktivt for, at så længe man kan og har lyst til det som ægtefælle, så skal man have mulighed for, at sove sammen med sin mand/kone.

Pårørende og sparring

“Byen for Livet skal kunne inddrage alle pårørende”

Forslag fra Kick-Off arrangementet d. 25 August

Det vil være gavnligt at etablere grupper for pårørende, så de kan spare med og bruge hinanden. Blandt andet ved at etablere boliger i nærmiljøet til pårørende. Boligerne i Byen for Livet skal derfor indrettes, så de er attraktive for pårørende også.

Transport og trafik

“Cykelstier er et must. Odense har så mange gode cykelstier, så det kan der ikke herske tvivl om, at der skal være i Byen for Livet”

Hanne Margrethe Phelps

Det foreslås, at Byen for Livet indtænkes i den kollektive trafik og i cykelstisystemet. Derudover nævnes det, at den bør indtænkes i letbanetrafikken i Odense, når denne færdigbygges.

Erhvervsliv og muligheder

“Duften af nybagt brød har til alle tider betydet øget mundvand, lykkefølelse og endda kunnet sælge boliger”

Mia Ebsen

Der er kommet mange gode forslag til hvilke erhvervsmuligheder byen kan rumme. Fx:

- Købmand, gårdbutik som forhandler lokale varer såsom frugt og grønt.
- Lagerrum, hvor man kan gå ind og handle med beboere
- En Handelsforening
- Små kaffebarer
- Restaurant, café, værtshus
- Kulturhus
- Frisør
- Fodterapeut
- Wellness
- Alternativ behandlings muligheder

Derudover nævnes, at Byen for Livet bør have et betalingssystem, så beboerne kan betale med et standard kreditkort. I forhold til den praktiske udførelse foreslås det, at frivillige og eventuelt pårørende kan give en hånd med det praktiske.

Frivillighed og samarbejde

“Alle andre (medarbejdere (lønnede som frivillige)) er skønne supportere og ‘med-rejsende’ ”

Vibeke Drevsen Bach

Der har været stor opmærksomhed på, at der kan findes mange ressourcer i frivillig arbejdskraft og disse bør inddrages i Byen for Livet. Der foreslås, at de frivillige skal have klare aftaler og regler, samt være tilknyttet en organisation. Ligeledes er der bred enighed om, at de frivillige skal undervises i demenssygdomme, tilgange og metoder. Der foreslås blandt andet en temadag med undervisning, hvor en fagperson kan undervise de frivillige. Der påpeges endvidere, at de frivillige bør have interesse for området og screenes i forbindelse med ansættelse.

Natur- og udendørsarealer

“Giver ro, genkendelse, tilbagebringe minder og forlænger livskvaliteten hos vores kære <3 “

Trine Ebsen, WorkStyle

Visionen for Byen for Livet er at skabe et udendørs miljø, som virker appellerende og samtidigt trygt for beboerne i Byen for Livet, men også befolkningen generelt. Dette bør blandt andet medtænkes i arkitekturen, så beboerne indefra kan se ud i haven (fra både vinduer og døre). Udendørsarealer skal være interessante og levende med en masse træer og buske, og der skal skabes et godt levested for fauna. I designet af haven skal multifunktionelle steder indtænkes, hvor beboerne og besøgende kan få glæde af at være sammen. Søer kunne være interessante, dog indhegnet. Legeplads for de små, så børn også er velkomne og så pladsen virker imødekommende overfor de pårørende.

Der skal være plads til haver, måske små drivhuse, kolonihaver, som beboerne kan passe og have ansvaret for. Sansehaver foreslås også, så beboernes sanser bliver stimuleret. Der kunne eventuelt laves stier, så beboerne intuitivt får lyst til at gå ture udenfor. I forlængelse af det er også, at beboerne har deres egen havedør, og at der er døre på fællesområderne, der er enkle at åbne. Det landlige område med “bønderne” har “landbohaver”, byområder mere parklignende udeområder med bænke og petanque, isbod og pølsemænd mm.

Omgivelser og lokalsamfund

“Mange demensramte bevarer en musikalsk hukommelse og vil have glæde af at deltage i musikaktiviteter eller lytte til musik”

Hanne Mette Ochsner Ridder

Det nævnes, at byen bliver attraktiv gennem et aktivt, rigt og levende kulturliv. Kulturaktiviteter er noget, der kan samle folk på tværs af generationer og forudsætninger. Mange demensramte bevarer en musikalsk hukommelse og vil have glæde af at deltage i musikaktiviteter eller lytte til musik. Musikken må ikke bare blive en tom lydskulisse og flad underholdning, derfor er det vigtigt at ansætte uddannede musikterapeuter, som kan koordinere musik og kulturtilbud tilrettelagt efter de demensramtes behov, og som stimulerer uden at overstimulere.

Der nævnes også flere steder, at det vil være en god idé at integrere lokalsamfundet i Byen for Livet og især integrationen af børnehaver nævnes flere gange. Derfor bør der også skabes mest mulig generel viden om demens hos den lokale befolkning.

Find tema 1 her: <http://tagdel.dk/campaigns/inddragelse-af-parorende-og-omverdenen>

Tema 2:
Inddragelse af pårørende og omverden

Til tema 2 stillede vi spørgsmålet: Hvordan skal de fysiske rammer være i Byen for Livet?

Tema 2:

Inddragelse af pårørende og omverden

Indretning og mangfoldighed

Det er vigtigt, at der er en klar og tydelig indretning, som gør det klart, hvilke aktiviteter der er tiltænkt det enkelte rum, så "aktiviteter ikke 'roder rundt mellem hinanden" (Pernille Weiss Terkildsen). Fællesarealer skal være inkluderende også for de introverte beboere. Dette evt. ved at "sørge for at lave skærmede nicher i fællesarealerne" (Peter Martin Jakobsen). Det blev foreslået at etablere en café for naturligt at skabe en hyggelig stemning og en følelse af fællesskab for beboerne.

Det er vigtigt at lyset på værelserne kan variere og kan kontrolleres både fra indgangsparti og seng. Det er vigtigt, at der er farver på vægge og fliser på badeværelserne, så det adskiller sig fra toilet og støttehåndtag og dette derfor forekommer mere tydeligt. Skiltning ved dørene er også væsentligt, så beboerne kan genkende deres egen bolig.

"Udformningen af boligerne skal først og fremmest være for beboerne selv. Der skal være stor variation, så man kan finde noget, der passer til en selv. Variationen gør det også lettere at genkende sit eget hjem. Ensartethed giver fremmedgørelse. Der skal være mangfoldighed i former og farver og grønne planter. Der skal være venlig kunst. Man skal stimuleres til bevægelse og at være så meget som muligt udenfor"

Tomas Engelbrechtsen

Der foreslås at lave forskellige boligtyper "eget hus, egen lejlighed, bofællesskab, ollekolle by". Det italesættes derudover, at det skal være nemt at flytte mellem boligtyperne, hvis der opstår behov for pleje, der kan opnås i en anden type af bolig senere i ens sygdomsforløb.

Beliggenhed og behov

Det bliver foreslået at have et centrum i byen, så det er dér, det sker. Det være sig: Indkøb, cafébesøg eller lignende. Der skal være en balance mellem aktiviteter og afslapning, da vi "ikke [skal] have lavet 'Times Square', men beboernes hjerne skal stimuleres med aktiviteter" (Tomas Engelbrechtsen). Gadenavnene skal være genkendelige, så mennesker med forskellige baggrunde kan relatere til gadenavne fra deres eget liv fx. "Vestergade", "Flakhaven" i byen, "Bystævnet", "Gadekæret" på landet, "...vænget" i parcelhuskvarteret osv" (Mia Ebsen).

Der skal også være plads til, at en pårørende kan bo med deres partner i Byen for Livet, og evt. fortsætte med at bo i byen efter de eventuelt fraflytter deres partner. Det foreslås, at

placere byen tæt på et forskningsmiljø, så man kan fortsætte med at udvikle byen efter nyeste forskning. Generelt skal der være fleksibilitet ift. at imødekomme beboernes behov også ift. ombygning:

“Skillevægge mellem stuerne må ikke være bærende vægge. De skal kunne ombygges uden det bliver for dyrt eller besværligt. Hvem ved, - måske byder fremtiden at en børnefamilie skal kunne bo i byen (mor bliver måske ramt af demens?) - og så kan man (nemt) slå to boliger sammen”

Birgitte Due Jensen Koch

Politiske rammer og byggeri

Der bliver givet udtryk for, at lovgivningen på området kan komme til at være rammesættende for hvilke tiltag, der kan gennemføres. Derfor skal der arbejdes aktivt med at blotlægge hvilke rammer, der kan navigeres inden for, dog uden dette skal begrænse visionerne for Byen for Livet. Det foreslås, at der arbejdes på at ændre lovgivningen på området. Blandt andet foreslås, at man kunne tage plejeboligerne ud af den almene boliglovgivning.

“Vi skal starte med at glemme alt om regler og reguleringer og i stedet drømme stort og ideelt. Derefter skal vi prøve at forstå baggrunden for reglerne, men bruge vores kreativitet, vores hjerter og vores intuition”

Forslag fra Kick-Off arrangementet d. 25 August

Sanser og musik

“Leg, dans og musik gør mennesker glade, så masser af det”

Hanne Margrethe Phelps

For at give beboerne sanselige og musikalske indtryk foreslås det, at man etablerer værksteder såsom tømrerværksted, syværksted eller lignende. Det bliver også foreslået, at arrangere fællessang med inddragelse af musikinstrumenter - muligvis som beboerne spiller på. Det bliver også pointeret, at et stort og smukt fælleslokale, der kan bruges til fysisk/musisk udfoldelse, er vigtigt. Her kunne der evt. forekomme aktiviteter som Qi gong, erindringsdans, yoga, rytmisk bevægelse, synge, male, meditation og andre aktiviteter, der kræver plads.

Boligformer og arkitektur

“Børn- og ungeinddragelse er en god idé. Det skaber mindre isolation og mere livsglæde for beboerne”

Forslag fra Kick-Off arrangementet d. 25 August

Der er kommet mange alsidige perspektiver på og meninger om, hvorvidt Byen for Livet skal indeholde forskellige boligformer. Nogle mener, at byen udelukkende skal have fokus på, at forholdene er til borgere, der har demenssygdomme. Der foreslås til gengæld, at der kan laves alternative boligformer udenfor byen hvor pårørende, studerende og almindelige borgere kan bo. Andre foreslår et pårørendehotel og/eller bed'n'breakfast samt et kultur-/aktivitetshus, hvor det er muligt for både yngre og ældre at være med gennem forestillinger, opvisninger. Andre er til gengæld vilde med ideen om, at Byen for Livet skal rumme borgere med forskellige demensdiagnoser, studerende, børnefamilier mv. Gennemgående er ideen om at placere en daginstitution/børnehave i Byen for Livet noget, som flere tilskriver stor værdi.

I forhold til arkitekturen foreslås et-plans boliger, hvor beboerne bor i mindre enheder. Gerne med en lille terrasse, som beboeren frit kan gå ud på - det kræver så, at terrassen kan skærmes, så beboeren ikke går derfra, uden personalet kan se/høre/registrere det. Her foreslås også en del gange, at boligerne har divergerende udseender så beboerne nemmere kan genkende/kende deres egne boliger. Der foreslås en port ved indgangen af byen, så borgerne ikke forvilder sig udenfor byen.

Flere brugere er kommet med forslag som er inspireret af det sammenlignelige projekt fra Holland, nemlig demenslandsbyen de Hogeweyk.

“Den mest egnede boligform for mennesker med en meget fremskreden demenssygdom tror jeg er den vi ser i “De Hogeweyk”, hvor 6-7 mennesker bor sammen i én boenhed”

Tomas Engelbrechtsen

Det foreslås blandt andet, at der skal være små enheder på 6 - 7 beboere, hvor man bor i fællesskab og deles om store fællesrum, fælles køkken, wc og bad. Ved kun at have ét privat soverum til hver person får man mere areal frigjort til alt det sjove, f.eks. teatersal, wellness, etc.

“Hvis man både vil have store private boliger (som konventionelle danske plejeboliger) OG også store fællesrum osv. bliver byggeriet sandsynligvis alt for dyrt. Denne tankegang tror jeg er en af grundene til, at det er lykkedes i De Hogeweyk”

Tomas Engelbrechtsen

Variation og orientering

“Medbestemmelse: Lav byen, så der er plads til, at den kan udvikles og bygninger er forandringsmulige”

Forslag fra Kick-Off arrangementet d. 25 August

I forhold til arkitekturen påpeges, at det ville være gavnligt med variation blandt bygninger i arealer indenfor, men også udenfor. Dette ville også gøre orienteringen lettere for borgere med demens. Konkrete forslag går blandt andet ud på at lave udendørsarealerne indbydende, så de inviterer til samvær. Dette kunne blandt andet gøres ved at lave overdækkede arealer udenfor, placere bænke mv. Eller ved at etablere en sø i Byen For livet for at tiltrække fugleliv, som bl.a. skaber et andet lydunivers.

Der foreslås endvidere etableringen af et musikalsk rum, et lille teater, en biograf og restauranter, som tilbyder mad fra forskellige kulturer. Derudover foreslås dobbeltcykler, hvor man sidder ved siden af hinanden og kan få en hyggelig cykeltur, selvom det måske kniber med balancen og samtidig får man også motion på en sjov måde. Ligeledes påpeges vigtigheden af, at have et rigt og levende erhvervsliv. Fx en lokal bager så der bliver mulighed for at dufte til hjemmebagt brød og gå en tur til bageren.

Et andet forslag er, at lave et ekstraordinært vildt og voluminøst kunstværk, som er lavet i samarbejde med alle byens borgere. Som et slags indivielsesprojekt, hvor fællesskabet bygger noget sammen, som de kan være stolte af og binde minder i. Det kunne med fordel laves i samarbejde med en kunstner, der er god til at skabe rum for involvering og plads til høje tanker.

Brobygning og vidensdeling

“Det er jo i mødet med mennesker, at man kan forstå deres situation og dermed har en større empati med dem, og kan se, hvad de har af behov”

Marie Olofsen

For at skabe forståelse og bygge bro kunne det være en idé at invitere arkitekterne til at besøge forskellige plejehjem for mennesker med demens og få en føling med, hvad det vil sige at leve med demens

Ligeledes er en gennemgående kommentar, at det er rigtig vigtigt at arkitekterne får den fornødne viden omkring borgere med demens' hverdagsliv for bedst muligt at imødekomme deres behov. Hertil nævnes observationsstudier 'fluen på væggen' som en metode til at

indsamle den fornødne viden. Ydermere foreslås undervisningsmateriale film etc.

Find tema 2 her: <http://tagdel.dk/campaigns/demens-and-byggeri>

Tema 3:
Metoder og organisering

Til tema 3 stillede vi spørgsmålet: Hvilket mindset og hvilke metoder og virkemidler skal Byen for Livet benytte sig af?

Tema 3:

Metoder og organisering

Demokratisk medbestemmelse

“Byen for Livet skal være for alle, og ingen skal føle sig overset eller trådt på.”

Peter fra Byen for Livet

For at bibeholde en demokratisk struktur i Byen for Livet er det blevet foreslået, at man kombinerer oprettelsen af et bylaug med, at man laver et pårørenderåd. Bylauget er en løsning, der kan inddrage de beboere uden et stærkt eksternt netværk. Pårørenderådet kan bidrage med ressourcer og viden til den daglige drift og i tilfælde af, at borgerne med demens ikke er i stand til selv at varetage deres eget bedste, kunne en pårørende varetage dette.

Faglighed og empati

Flere brugere nævner, at erfaring indenfor feltet er vigtig. Faglig viden skal vægtes højt i ansættelsessammenhæng, da det er vigtigt at have fagligt dygtigt personale, men også at have empatisk personale, der har erfaringer med at håndtere mennesker der er “ved at falde fra hinanden”.

“(...) fagligheden blandt det sundhedsfaglige personale er supervigtigt, og for at kunne tilgodese alle beboerne med forskelligartede demensformer, er man nødt til at have fagligheden med (...)”

Camilla From

Leg og fantasi

Der skal fokus på leg og wellness: Legen skal være med til at skabe livsglæde for beboerne:

“Lege vækker kreativiteten, lege kan tilpasses forskellige kognitive niveauer, legen vækker minder, legen giver grin og løfter energien. Legen samler mennesker på tværs af køn, alder og formåen. Legen er lige ved hånden og stimulerer alle på mange niveauer”

Vibeke Drevsen Bach

Det bliver foreslået at afprøve metoder inden for rollespilsfeltet. Dette kunne fungere som en måde, hvorpå man kunne videreuddanne medarbejdere og afprøve nye teknikker til at håndtere arbejdet med beboerne uden at beboerne ville kunne lide overlast.

Det blev også beskrevet, at en bred metodisk tilgang vil være ønskværdig for det faglige personale - da de derved har forskellige tilgange til rådighed i deres daglige arbejde.

Kulturel diversitet og god kommunikation

Det er vigtigt, at beboernes kulturelle baggrund er sammenlignelig med personalets, så der skabes et trygt miljø for de beboere, som fx har tillært sig dansk som andetsprog og derfor gennem deres sygdom måske vil miste danske sprogkundskaber. Kulturelle forslag som dans, musik og arrangementer med madboder blev også fremhævet som en gode ideer.

For at skabe god kommunikation er det vigtigt at skabe en nær relation mellem beboerne og personale, så personalet kan forstå beboeren ved at have indblik i både beboerens familieliv og tidligere livssituation. Dette kan blandt andet ske gennem en livsplakat, med billeder fra beboerens liv, som kan bruges som referenceramme og evt. peges på, når anden kommunikation er svært anvendelig (se mere på <http://www.kallerupvej.dk/273-livsplakat-værksteder.html>). Det blev også foreslået at skabe en kontakt mellem døve-/blinde skoler, så man gennem dem kan få noget undervisning i, hvordan man kommunikerer med personer med udfordringer af denne type - hvilket kan forekomme, når demens bliver mere fremskreden.

Journalføring og medicinering

“Medicinhåndtering skal være 100 % i orden”

Mia Ebsen

Det bliver italesat som vigtigt, at en medicinkyndig er tilknyttet byen - ikke en sygeplejegyndig. Det bliver derudover også foreslået at have en notatbog hos beboeren, så den hurtigt kan tilgås. Enten en digital udgave - gennem en app - eller en fysisk udgave.

Dyr og meningsfuldhed

“At holde dyr på et sted, hvor der bor mennesker med særlige behov, giver god mening, da dyrene er med til at skabe nogle af de meningsfulde aktiviteter, som giver stjernestunder hos den enkelte”

Mia Ebsen

Borgerne med demens kan opleve meningsfuldhed i at tage sig af dyrene og kontakten til dyret, hvor borgerne kan få en følelse af at være forstået og accepteret uden ord. Dyrene kan ligeledes være med til at skabe fællesskab på tværs af generationer, da de yngre besøgende sammen med beboerne kan opleve en følelse af fællesskab - at være nysgerrige og aktivt interessere sig for dyrene sammen. Det foreslås, at dyreliv indtænkes i udformningen af udendørsarealerne f.eks. i form af en gård.

Find tema 3 her: <http://tagdel.dk/campaigns/metoder-og-organisering>

www.tagdel.dk